

חוק למניעת הפקעת שערים וספרות (שיפוט), תשי"א – 1951 *

1. בחוק זה, "עבירה נגד המשק" פירושו — עבירה על אחד החוקים המפורטים בתוספת לחוק זה. עבירה נגד המשק
2. (א) בית דין למניעת הפקעת שערים וספרות (להלן — בית דין) יוקם —
 (1) ליד כל בית משפט מחוזי ;
 (2) ליד כל בית משפט שלום ששר המשפטים הורה, בצו שפורסם ברשומות, כי יוקם לידו בית דין.
 (ב) מקום מושבו ותחום שיפוטו של בית דין יהיה כמקום מושבו וכתחום שיפוטו של בית המשפט שלידו הוקם. הקמת כתיב דין למניעת הפקעת שערים וספרות
3. (א) בית דין ידון בשלושה : אב בית הדין ושני נציגי ציבור.
 (ב) כאב בית הדין ישמש שופט של בית המשפט שלידו הוקם בית הדין.
 (ג) כנציגי ציבור ישמשו אנשים שנתמנו על ידי שר המשפטים, מתוך רשימות מועמדים שהוגשו לו על ידי רשויות מקומיות, להיות נציגי ציבור לצורך חוק זה. הודעה על מינוי נציגי ציבור תפורסם ברשומות.
 (ד) רשות מקומית תרכיב את רשימת המועמדים הנזכרת בסעיף קטן (ג) כך שיהיו מיוצגים ברשימה הגורמים והחוגים הציבוריים המיוצגים במועצה של אותה רשות מקומית.
 (ה) תקפו של מינוי של נציג ציבור יהיה מיום תום ארבעה-עשר יום לאחר שהודעה על המינוי נתפרסמה ברשומות ; ומי שתוך מועד זה הודיע בכתב לשר המשפטים כי אין הוא רוצה לשמש נציג ציבור, יפרסם שר המשפטים הודעה על כך ברשומות ואז יראו את מינויו כבטל מלכתחילה. הרכב בית הדין
4. (א) בית דין מוסמך לדון בכל עבירה נגד המשק.
 (ב) האמור בסעיף קטן (א) אינו בא לגרוע מכל סמכות לדון בעבירה נגד המשק הנתונה לבית משפט אחר על פי כל חוק אחר. סמכויות בית הדין
5. (א) נאשם שיצא חייב בבית דין על עבירה נגד המשק, דינו, על אף האמור בכל חוק אחר, מאסר עד שבע שנים או קנס עד עשרת אלפים לירות, או שני הענשים כאחד.
 (ב) נאשם אשר, לאחר שכבר נתחייב קודם לכן על עבירה נגד המשק, יצא מלפני בית דין חייב בדינו על עבירה חדשה תוך שלוש שנים מיום שנתחייב בדין על העבירה הקודמת, דינו — מאסר לתקופה שלא פחות משבועיים ; אך בית הדין יהיה רשאי, בשים לב לנסיבות מקילות שיצוינו בפסק הדין, להטיל עונש מאסר לתקופה קצרה יותר או לא להטיל עונש מאסר כלל.
 (ג) נוסף על הענשים שבית דין מוסמך להטילם לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב), רשאי הוא לצוות :
 (1) כי מלאי הסחורות של הנאשם שבהן נעברה העבירה, או הפדיון ממכירתן, יחרם, כולו או מקצתו ;

* נתקבל בכנסת ביום כ"ט בשבט תשי"א (5 בפברואר 1951) ; הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בהצעות חוק 50 סיום כ"ט בתמוז תשי"א (14.7.50), עמ' 209.

(2) כי בית העסק של הנאשם, שבקשר אליו נעברה העבירה, ייסגר לתקופה שיקבע בית הדין;

(3) כי רשיון שניתן לנאשם יבוטל, או יופסק תקפו לתקופה שיקבע בית הדין;
(4) כי ריווח מופרוז שבא לידי הנאשם בקשר לעבירה יוחזר לאדם שממנו נתקבל, או יוחרם, כולו או מקצתו; אך בית הדין לא יצווה על החזרת ריווח מופרוז אלא לאחר שנתן לאדם שממנו נתקבל הזדמנות להשיע את דברו;

(5) כי אמצעי הובלה, שהוא קנין הנאשם ושימש מכשיר לביצוע העבירה, יוחרם.

פרסום מסקי דין

6. (א) בית דין רשאי לצוות שפסק דין או תמציתו יפורסמו ברבים, בצורה ובאופן שיקבע בית הדין; בית הדין יורה או מי ישא בהוצאות הפרסום; ואם הורה שהנאשם ישא בהוצאות הפרסום, יהיה דינן כדין קנס שהוטל על ידי בית הדין.

(ב) ציווה בית דין על פרסום פסק הדין או תמציתו, יצויין בפסק הדין או בתמצית המתפרסמת, שפסק הדין ניתן לערעור.

סדרי הדין

7. (א) לא יוגש כתב אשמה לבית דין אלא על ידי היועץ המשפטי לממשלת ישראל או על ידי בא כחו.

(ב) בית דין לא יזקק לטענת פגם בהזמנת הנאשם או בכתב האשמה, בצורתם או בתכנם, אם יראה, מסיבות שעליו לפרטן בצו, שאי-הזדקקות לטענה אינה עלולה לגרום לעיוות הדין.

(ג) בית דין רשאי לסטות מדיני הראיה, אם הוא משוכנע שהדבר יועיל לגילוי האמת ולעשיית משפט צדק; החליט בית הדין לסטות מדיני הראיה כאמור, ירשום את הטעמים שהניעוהו להחלטתו.

(ד) בית דין יחליט פה אחד או ברוב דעות.

(ה) במידה שלא נקבעה הוראה אחרת בחוק זה או בתקנות שהותקנו לפיו —

(1) בבית דין שליד בית משפט מחוזי יחולו סדרי הדין הנוהגים במשפט פלילי בבית משפט מחוזי בדיון מהיר;

(2) בבית דין שליד בית משפט שלום יחולו סדרי הדין הנוהגים במשפט פלילי בבית משפט שלום.

צווים זמניים

8. (א) הוגש כתב אשמה לבית דין, רשאי אב בית הדין — על פי בקשת היועץ המשפטי לממשלת ישראל או בא כחו — לצוות שבית העסק של הנאשם אשר בקשר אליו נעברה העבירה שבה הוא נאשם, ייסגר לתקופה שאינה עולה על שלושה ימים.

(ב) אב בית הדין רשאי מדי פעם בפעם — על פי בקשת היועץ המשפטי לממשלת ישראל או בא כחו — להאריך תקפו של צו שניתן לפי סעיף קטן (א), לתקופה מסויימת או עד לסיום בירור המשפט; אך אב בית הדין לא יאריך תקפו של צו, כאמור, אלא אחרי שנתן לנאשם הזדמנות להשיע את דברו.

(ג) כל עוד צו שניתן כאמור עומד בתקפו, רשאי אב בית הדין, בכל עת לפני סיום בירור המשפט, לבטל את הצו, על פי בקשת הנאשם, אחרי שנתן ליועץ המשפטי לממשלת ישראל או לבא כחו הזדמנות להשיע את דברו.

ערעור

9. (א) פסק דין של בית דין ניתן לערעור בהתאם להוראות הנוגעות לערעור על פסק דין שניתן במשפט פלילי על ידי בית המשפט שלידו הוקם בית הדין.

(ב) ציווה בית דין לפרסם פסק דין ברבים, רשאי בית משפט הדין בערעור באותו ענין, לצוות שפסק דינו יפורסם ברבים בצורה ובאופן שיקבע בית המשפט; בית הדין יורה או

מי ישא בהוצאות הפרסום ; ואם הורה שהנאשם ישא בהוצאות הפרסום, יהיה דינו כדין קנס שהוטל על ידי בית המשפט.

10. (א) נציג ציבור שהוזמן למושב של בית דין, והוא נעדר מן המושב ללא סיבה מספקת, דינו — קנס עד מאה לירות.

הערר נציג ציבור
ללא סיבה מספקת

(ב) נציג ציבור הנאשם בעבירה על פי סעיף קטן (א) —

(1) יובא לדין בפני נשיא בית משפט מחוזי — אם הוא נעדר ממושב בית דין שליד בית משפט מחוזי ; ויחולו סדרי הדין הנוהגים במשפט פלילי בבית משפט מחוזי בדיון מהיר ;

(2) יובא לדין בפני שופט שלום ראשי — אם הוא נעדר ממושב בית דין שליד בית משפט שלום ; ויחולו סדרי הדין הנוהגים במשפט פלילי בבית משפט שלום.

11. (א) כל מקום שהוראה שבחוק זה סותרת הוראת כל חוק אחר, ההוראה שבחוק זה — עדיפה.

חוק זה והוקים
אחרים

(ב) לבית דין יהיו כל הסמכויות הנתונות לבית משפט על פי כל חוק אחר ; וכל האמור בחוק זה בא להוסיף על אותן סמכויות ולא לגרוע מהן.

12. (א) בטלות —

ביטול ותיקון

(1) פקודת מניעת הפקעת שערים וספסרות (שיפוט), תש"ח — 1948¹ (להלן — הפקודה) ;

(2) תקנות הפיקוח, כמשמעותן בסעיף 3 (ב) לפקודה, במידה שלא בוטלו בסעיף 10 לפקודה.

(ב) חוק הגנת הדייר (שכירות משנה, אירוח וחילופים), תשי"א — 1950², יתוקן כך :

בסעיף 14, במקום המלים „ודינו כדין אשם לפי סעיף 6 לפקודת מניעת הפקעת שערים וספסרות (שיפוט), תש"ח — 1948. הפקודה האמורה תחול על הדיון באשמה לפי סעיף זה כאילו היה חוק זה כלול ברשימת החוקים בסעיף קטן 3 (א) של הפקודה. יבואו המלים „ודינו כדין אשם לפי סעיף 5 לחוק למניעת הפקעת שערים וספסרות (שיפוט), תשי"א — 1951“.

13. (א) מי שלפני תחילת תקפו של חוק זה נתמנה, כנציג ציבור, חבר בית דין למניעת הפקעת שערים וספסרות שהוקם לפי הפקודה, וערב תחילת תקפו של חוק זה היה חבר בית דין כזה, רואים אותו כאילו ביום תחילת תקפו של חוק זה נתמנה להיות נציג ציבור לצורך חוק זה.

הוראות מעבר

(ב) היה ענין תלוי ועומד, ערב תחילת תקפו של חוק זה, בפני בית דין למניעת הפקעת שערים וספסרות שהוקם לפי הפקודה, יימשך הדיון באותו ענין כאילו חוק זה לא נכנס לתקפו.

14. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו ולסדרי הדין בבתי הדין.

ביצוע ותקנות

(ב) תקנות אלה רואים אותן כאילו הותקנו לפי חוק זה :

(1) תקנות מניעת הפקעת שערים וספסרות (החשת דיון), תשי"א — 1950³ ;

(2) תקנות מניעת הפקעת שערים וספסרות (החשת דיון) (מס. 2), תשי"א — 1950⁴.

¹ ע"ר מס' 14 מיום ו' באב תש"ח (11.8.48), תוס' א', עמ' 27.

² ספר החוקים 60 מיום כ"ב בחשוון תשי"א (2.11.50), עמ' 2.

³ קובץ התקנות 71 מיום ז' באדר תשי"א (24.2.50), עמ' 337 ;

⁴ קובץ התקנות 129 מיום ז' בכסלו תשי"א (10.11.50), עמ' 226.

תוספת

(סעיף 1)

1. תקנות ההגנה, 1939¹ ;
2. תקנות ההגנה (כספים), 1941² ;
3. תקנות ההגנה (פיקוח על מוסדים), 1944³ ;
4. תקנות ההגנה (מגיעת רווחים מופקעים), 1944⁴ ;
5. פקודת בריאות העם (תקנות בדבר צרכי מזון), 1935⁵ ;
6. פקודת צרכי אוכל ומצרכים הכרחיים (פיקוח), 1939⁶ ;
7. פקודת המצרכים ההכרחיים (מלאי), 1939⁷ ;
8. פקודת הסמכויות בענין היבוא, היצוא והמכס (הגנה), 1939⁸ ;
9. פקודת הפיקוח על המזונות, 1942⁹ ;
10. פקודת מחלות בעלי חיים, 1945¹⁰ ;
11. פקודת מידות ומשקלות, 1947¹¹ ;
12. חוק הגנת הדייר (שכירות משנה, אירוח וחילופים), תשי"א—1950¹² ;
13. כל תקנה, כמשמעותה בפקודת הפירושים, 1945¹³, שהותקנה על פי אחד החוקים המפורטים לעיל ;
14. חוקי עזר של רשויות מקומיות שהותקנו לפי פקודת העיריות, 1934¹⁴, או לפי פקודת המועצות המקומיות, 1941¹⁵, והמסדירים את חלוקתם של מצרכי מזון, מחיריהם והפיקוח על מכירתם.

דוד בן-גוריון פנחס רוזן
ראש הממשלה שר המשפטים

חיים ווייצמן
נשיא המדינה

-
- ¹ ע"ר מס' 914 מיום 26.8.39, תוס' 2, עמ' 548.
 - ² ע"ר מס' 1138 מיום 6.11.41, תוס' 2, עמ' 1380.
 - ³ ע"ר מס' 1347 מיום 20.7.44, תוס' 2, עמ' 525.
 - ⁴ ע"ר מס' 1359 מיום 14.9.44, תוס' 2, עמ' 726.
 - ⁵ ע"ר מס' 496 מיום 28.2.35, תוס' 1, עמ' 58.
 - ⁶ ע"ר מס' 913 מיום 26.8.39, תוס' 1, עמ' 70.
 - ⁷ ע"ר מס' 913 מיום 26.8.39, תוס' 1, עמ' 74.
 - ⁸ ע"ר מס' 968 מיום 11.12.39, תוס' 1, עמ' 137.
 - ⁹ ע"ר מס' 1178 מיום 19.3.42, תוס' 1, עמ' 3.
 - ¹⁰ ע"ר מס' 1457 מיום 24.11.45, תוס' 1, עמ' 155.
 - ¹¹ ע"ר מס' 1563 מיום 15.3.47, תוס' 1, עמ' 2.
 - ¹² ספר החוקים 60 מיום כ"ב בחשון תשי"א (2.11.50), עמ' 2.
 - ¹³ ע"ר מס' 1400 מיום 2.4.45, תוס' 1, עמ' 36.
 - ¹⁴ ע"ר מס' 414 מיום 12.1.34, תוס' 1, עמ' 1.
 - ¹⁵ ע"ר מס' 1154 מיום 18.12.41, תוס' 1, עמ' 110.